

text: Martin Višňa
foto: Jakub Čermák

zkušenost

S červeným nosem jsem opatrný plašán

Potkat ho můžete v bílém lékařském plášti, ovšem není to jen tak nějaký doktor. Když kráčí se svým nepřehlédnutelným červeným nosem nemocničními chodbami na vizitu, někdy až tíživou atmosféru léčí smíchem. Občas stačí, aby se jen představil. Herbert Káně. Nováček v olomouckém týmu zdravotních klaunů, který nápadně připomíná Daniela Kunze, produkčního Audiovizuální produkce Univerzity Palackého a člena olomouckého improvizčního souboru Olivy.

Podobnost to není náhodná, za červeným klaunským nosem se opravdu Daniel Kunz ukrývá. „Herbert je mladý začínající lékař, který se snaží nejen dětským pacientům rozdávat radost. Je trochu plašán, ale snaží se být opatrný. Všechno dělá za-

páleně, občas trošku rychle a moc, někdy víc mluví, než by měl, ale věřím, že ho mají rádi. I když se mu už třeba podařilo nabourat stůl a shodit z něj sestřičce fotky,“ představuje své alter ego.

„V Olomouci máme ‚ptačí‘ tým, který tvoří ještě doktoři Husina a Hrdlička, já nahradil doktora Krkavce. Káně je krátké stejně jako Kunz, Herbert zase učí děti R a také je krásně variabilní – mohou mi říkat Herbe, Herbí, Bertíku nebo třeba Berte,“ vysvětluje ke klaunskému jménu.

Jako zdravotní klaun navštěvuje nemocnice zejména na střední Moravě od února. K nové roli ho přivedli kolegové improvizátoři. „Kamarádi Saša Dvořák a Vítka Piskala mě asi tři roky tlačili, ať to zkusím. →

foto: Barbora Polášková

Že to je práce, která má smysl a přesah, a že se organizace o své klauny královsky stará, zabezpečuje vzdělávání v různých oblastech. Nakonec jsem se přihlásil,“ říká s tím, že během tříkolového výběrového řízení se zjišťovalo, jestli adepti mají základní herecké a klaunské dovednosti a zároveň zda zvládnou fungovat v nemocničním prostředí, kde personál často pracuje pod velkým tlakem.

Z přihlášených 110 lidí z celé republiky byla vybrána pětice, která poté ve spolupráci s uměleckým vedením vytvořila své postavy včetně výběru kostýmů a absolvovala náslechy z již zavedenými dvojicemi klaunů přímo v nemocnicích. Nejprve v civilu, pak i v kostýmu. „Náš kouč Ondra Klíč z JAMU mi při návštěvách komentoval, co klaunky dělají, co je jejich cíl, jak se jim to daří nebo nedaří. To bylo pro rozkoukání skvělé. Po třech násleších v civilu jsem šel třikrát jako třetí klaun a pak už jsem byl hozený do vody.“

Mísí zdravotního klauna je provést vizitu. Klauni chodí ve dvojici, jeden vizitu vede, druhý mu bezmezně důvěřuje a plní úkoly, často dříve, než je vůbec vyřčen požadavek, někdy slepě a nesmyslně, tak vznikají komické situace. Dokonce se i hraje na hudební nástroje a zpívá. Návštěva zdravotních klaunů ale není jen o ordinování radosti.

„Svým způsobem nemocným v prostředí, kde je nějaký režim a léčba má své postupy, vracíme důstojnost a možnost volby. Když přicházíme na pokoj, zaklepeme, pozdravíme a zeptáme se, jestli vůbec můžeme dál. Pokud ano, vcházíme jako někdo, kdo vypadá jako lékař, vzápětí ale v těch situacích postupně ztrácí svoji důstojnost. Mimochodem podle uměleckého vedení má být klaun tak chytrý, aby zvládl nastoupit do tramvaje, ale už pak třeba neví, jak si cvaknout lístek,“ říká Daniel Kunz.

Občas to nicméně bývá fuška, když přes dvě hodiny obchází nemocnici a snaží se povzbudit a rozesmát pacienty, také personál a čekající před ambulancemi. V autě cestou domů pak spíše mlčí. Zdravotní stav navštěvovaných pacientů si ale nepřipouští. „Kdybych nad nemocemi a zraněními začal přemýšlet, asi bych tam nemohl vstoupit. Já chci přinášet radost. Naštěstí se můžu schovat za ten červený nos, kdy ta tíha pomyslně steče po Káněti a nemusí ji přebírat Kunz,“ dodává s tím, že zdravotní klaun je pro něj vedle divadelní improvizace či slam poezie a práce pro Audiovizuální produkci UP nový umělecký impulz.

A kde na všechna natáčení, vystoupení, vizity či kurzy improvizace bere čas? „Mám chápající, milující a milovanou ženu,“ uzavírá Daniel Kunz.

Daniel Kunz (* 1988)

Pochází ze severních Čech, na Filozofické fakultě UP vystudoval žurnalistiku a sociologii – andragogiku. Během studia začal natáčet pro Studentskou televizi UP, což mu otevřelo dveře k zaměstnání v Audiovizuální produkci UP, kde působí již téměř osm let. Také se stal členem olomouckého spolku divadelní improvizace Olivy, který v současnosti vede a mj. organizuje výcvik v improvizaci. Věnuje se také slam poezii, v níž se dostal několikrát do republikového finále. Do budoucna přemýšlí o stand-upu. Od února 2024 je členem olomouckého týmu organizace Zdravotní klaun, který navštěvuje zdravotnická zařízení především na střední Moravě.

ZDRAVOTNÍ
KLAUN

